

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 20 december 2013

1030/2013

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos nötkreatur och svin

Utfärdad i Helsingfors den 18 december 2013

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), 29 § 2 mom. och 34 § 4 mom. i foderlagen (86/2008), 21 h § i läkemedelslagen (395/1987), sådan paragrafen lyder i lag 311/2009, och 10 § 1 mom. i lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna förordning är att förhindra att salmonellasmitta sprids till djur och människor från nötkreatur och svin samt livsmedel som fås av dem.

I denna förordning föreskrivs om

1) den provtagning och myndighetstillsyn som ingår i obligatorisk hälsoövervakning som genomförs på djurhållningsplatser för nötkreatur och svin i enlighet med 8 § i lagen om djursjukdomar och 3 § i statsrådets förordning om hälsoövervakning av djur och om bekämpning av djursjukdomar vid artificiell reproduktion av djur (838/2013, *hälsoövervakningsförordningen*),

2) åtgärder vid misstanke om eller konstaterande av salmonellasmitta på en djurhållningsplats för nötkreatur eller svin,

3) undersökning av prov som tagits med

tanke på salmonella och om skyldigheten för laboratorier som utför salmonellaundersökningar att lämna information, och

4) användningsförbud för vacciner och mikrobiäläkemedel som används för bekämpning av salmonella hos nötkreatur och svin.

I denna förordning avses med nötkreatur andra nötkreatur än bison och vattenbuffel och med svin andra svin än sällskapsdjur och vildsvin.

2 §

Förhållande till andra författningar

Denna förordning är en del av det nationella kontrollprogrammet som skapats för kontroll av salmonella hos nötkreatur och svin och som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen.

Bestämmelser om skyldigheter för aktörer i samband med obligatorisk hälsoövervakning finns också i hälsoövervakningsförordningen.

Bestämmelser om primärproduktionsföretagares plikt att föra bok över primärproduktionen och därmed sammanhängande verksamhet samt att lämna uppgifter till slakteriet eller till en anläggning eller någon annan livsmedelslokal som tar emot mjölk om provtagning med tanke på salmonella och om resultaten av undersökningen finns i jord- och skogsbruksministeriets förordning om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel (1368/2011).

Bestämmelser om kontroll av salmonella hos nötkreatur och svin i slakterier finns i jord- och skogsbruksministeriets förordning om salmonellakontroll i anläggningar inom köttbranschen (134/2012).

3 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *salmonella* alla bakterier som hör till Salmonella-släktet,
- 2) *rekryteringsdjur* ett djur som hålls i förökningssyfte, och
- 3) *epidemiologisk enhet* nötkreatur eller svin som sinsemellan löper en lika stor risk att exponeras för salmonellasmitta eller bland vilka salmonellasmitta kan spridas via personal, foderutdelning, anordningar eller redskap eller på grund av andra förfaranden som iaktas på djurhållningsplatsen.

4 §

Användning av vacciner och mikrobiäläkemedel

Vacciner får inte användas för att förebygga salmonellasmitta hos nötkreatur eller svin.

Mikrobiäläkemedel får inte användas för att förebygga, utrota eller behandla salmonellasmitta hos nötkreatur och svin. Om djuren har medicinerats med mikrobiäläkemedel av andra orsaker, kan den provtagning som görs för konstaterande av salmonella med undantag av kliniska misstankar genomföras först efter det att karenstiden för läkemedlet eller

den tid under vilken medicineringen kan påverka undersökningresultatet har gått ut.

2 kap.

Leverans av prov till laboratoriet och undersökning av dem

5 §

Leverans av prov till laboratoriet

När proven förvaras och levereras till laboratoriet ska kraven i punkt 1 i bilaga 1 iaktas.

Prov som levereras till laboratoriet ska åtföljas av de uppgifter som avses i punkt 2 i bilaga 1.

6 §

Undersökning av prov och fastställande av undersökningresultaten

Som undersökningsmetod för proven ska metoden ISO 6579:2002/ändring 1:2007 användas, dock inte i fråga om foderprov. Dessutom kan man vid undersökning av prov som avses i 17 § använda alternativa metoder, om metoden är validerad enligt EN/ISO 16140-standarderna.

Det laboratorium som utfört undersökningen ska omedelbart leverera alla isolerade salmonellabestånd och provtagningssuppgifter som hänför sig till dem till Livsmedelssäkerhetsverket för typning och fastställande av resultaten.

3 kap.

Provtagning som ingår i obligatorisk hälsoövervakning och som genomförs av aktör

7 §

Provtagning som genomförs av aktör

En aktör som är ansvarig för en djurhållningsplats ska se till att den provtagning med tanke på salmonella som genomförs på djurhållningsplatsen uppfyller åtminstone de krav

som fastställs i detta kapitel. Vid det tekniska genomförandet av provtagningen och vid sammanslagning av proven ska kraven i punkt 1 i bilaga 2 iakttas.

8 §

Provtagning på djurhållningsplatser för svin som överlåter rekryteringsdjur

På djurhållningsplatsen ska genomföras provtagning minst en gång per år. Proven ska tas enligt punkt 2 i bilaga 2.

9 §

Provtagning på djurhållningsplatser för nötkreatur som överlåter obehandlad mjölk

På djurhållningsplatsen ska genomföras provtagning innan överlåtandet av obehandlad mjölk inleds och därefter minst en gång per år. Minst en provtagning per år ska genomföras mellan ingången av juli och utgången av november. Proven ska tas enligt punkt 3 i bilaga 2.

10 §

Provtagning på djurhållningsplatser för nötkreatur som levererar semintjurar

Tidigast en månad innan en tjur sänds till en karantän där tjurar hålls innan de sänds till en tjurstation ska ett individuellt träckprov tas av tjuren som ska undersökas separat i laboratoriet.

Av de andra nötkreaturen på djurhållningsplatsen ska tas prov högst 12 månader innan tjuren avsänds till karantän enligt punkt 3 i bilaga 2.

4 kap.

Tillsynsmyndighetens inspektion på djurhållningsplatsen

11 §

Hälsoövervakningsinspektion

Kommunalveterinären ska göra en inspektion i enlighet med 8 § 2 mom. i lagen om

djursjukdomar om den aktör som är ansvarig för djurhållningsplatsen inte har lämnat information till kommunalveterinären i enlighet med 7 § i hälsoövervakningsförordningen eller om kommunalveterinären annars har skäl att misstänka att det finns brister i fullgörandet av de skyldigheter som hälsoövervakningen omfattar. Kommunalveterinären ska vid behov genomföra provtagning i samband med inspektionen. Kommunalveterinären ska göra upp en skriftlig inspektionsberättelse över varje inspektion, och en kopia av den ska lämnas till den aktör som är ansvarig för djurhållningsplatsen samt sändas till regionförvaltningsverket.

12 §

Inspektion på grund av misstanke om djursjukdom

I samband med en inspektion i enlighet med 20 § i lagen om djursjukdomar ska kommunalveterinären ta prov av nötkreaturen eller svinen på djurhållningsplatsen och av produktionsmiljön i enlighet med punkt 4 och 5 i bilaga 2.

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. tas vid misstanke om salmonella-smitta på basis av kliniska symtom träckprov endast av de nötkreatur eller svin som uppvisar symtom. Träckprov av högst 5 djur kan sammanslås till ett samlingsprov. Om misstanke om salmonellasmitta föreligger hos döda nötkreatur eller svin, ska kommunalveterinären skicka organprov eller ett helt djur för undersökning vid Livsmedelssäkerhetsverket.

13 §

Inspektion på grund av kontaminerat foder

Om salmonella har konstaterats i fodret på djurhållningsplatsen eller om det finns befogad anledning att misstänka att det finns salmonella i fodret på grund av att salmonella har konstaterats i produktions- eller distributionskedjan, ska fodermiljöprov tas från djurhållningsplatsens foderförråd och foderutdel-

ningsanordningar i enlighet med punkt 6 i bilaga 2. Livsmedelssäkerhetsverket ansvarar för ordnandet av provtagningen.

Kommunalveterinären ska dessutom ta prov av nötkreaturen eller svinen på djurhållningsplatsen samt av produktionsmiljön på det sätt som bestäms i 12 § 1 mom.

5 kap.

Beslut för att förhindra spridning av sjukdomen samt åtgärder för utrotande av sjukdomen

14 §

Beslut för att förhindra spridning av sjukdomen

Om salmonellasmitta konstaterats hos nötkreatur eller svin på djurhållningsplatsen eller om en formell misstanke om djursjukdom föreligger, ska ett beslut enligt 23 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar fattas, genom vilket

1) det förbjuds att föra nötkreatur och svin till djurhållningsplatsen,

2) det förbjuds att från djurhållningsplatsen föra bort nötkreatur och svin, med undantag av bortförande av dem för slakt till ett slakteri i Finland eller för att avlivas och bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonella,

3) det förbjuds att föra bort mjölk och mjölkprodukter från djurhållningsplatsen någon annanstans än till en anläggning i Finland som godkänts med stöd av livsmedelslagen (23/2006) eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 för att pastöriseras eller upphettas på ett sätt som åtminstone motsvarar pastörisering,

4) det förbjuds att på djurhållningsplatsen använda mjölk som inte har pastöriserats eller upphettats som livsmedel,

5) det åläggs att behandla djurens spillning och använt strö så, att spridning av salmonellasmitta via dem förhindras,

6) det åläggs att vid behov behandla red-

skap, maskiner och andra föremål samt gårds- och betesområden som varit i kontakt med djuren eller deras spillning för att utrota salmonellasmittan,

7) det åläggs att se till att personlig skyddsutrustning rengörs och desinficeras på tillbörligt sätt och att vidta åtgärder för att förhindra smittspridning i anslutning till in- och utgångarna till djurstallarna, och

8) det åläggs att hålla hundar kopplade, att hindra katter från att komma in i djurstallarna och att vidta behövliga åtgärder för att utrota skadedjur och insekter.

Bestämmelser om kraven i fråga om hantering och märkning av kött som transporteras för slakt från den djurhållningsplats som beslutet gäller finns i punkt 4.3.1 och 4.3.3 i kapitel 4 i bilaga 1 till jord- och skogsbruksministeriets förordning om köttbesiktning (1470/2011).

15 §

Undersökning av nötkreaturen eller svinen på djurhållningsplatsen samt av produktionsmiljön

Kommunalveterinären ska åläggas ta prov av nötkreaturen eller svinen på djurhållningsplatsen enligt punkt 4 och 5 i bilaga 2 om beslutet för att förhindra spridning av sjukdomen baserar sig på salmonella som konstaterats vid undersökning av enstaka djur.

16 §

Dispens från beslutet

Dispens enligt 23 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar kan avse vilket som helst förbud eller vilken som helst åtgärd enligt 14 § 1 mom. 1 och 3—8 punkten.

Dispens enligt 23 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar från förbudet i 14 § 1 mom. 2 punkten att föra bort nötkreatur och svin från djurhållningsplatsen kan beviljas om det på djurhållningsplatsen vidtas sådana åtgärder som är tillräckliga för att förhindra spridning av salmonellasmitta med djur och transportmedel till den djurhållningsplats som utgör djurens destination, och

1) djuren kommer från en separat epidemiologisk enhet i vilken salmonellasmitta inte har konstaterats, djuren i enheten har undersökt en gång i enlighet med punkt 7 i bilaga 2 och produktionsmiljöproven i enlighet med punkt 8 i bilaga 2, och undersökningsresultaten har varit negativa,

2) djuren kommer från en separat epidemiologisk enhet och djuren i enheten har i två på varandra följande provtagningar i enlighet med punkt 7 i bilaga 2 konstaterats uppvisa negativa resultat med tanke på salmonellasmitta och produktionsmiljöproven har en gång konstaterats uppvisa negativt resultat i provtagning i enlighet med punkt 8 i bilaga 2, eller

3) djuren på den djurhållningsplats som utgör deras destination placeras i en separat avdelning där det inte sedan tidigare finns djur som kommit annanstans ifrån, och från vilken vidare spridning av salmonellasmittan kan förhindras och det på den djurhållningsplats som utgör destinationen finns en plan med vilken man genom provtagningar följer upp sjukdomsläget på djurhållningsplatsens övriga avdelningar.

I sådana fall som avses i 2 mom. 3 punkten ska till den aktör som ansvarar för den djurhållningsplats som utgör destinationen riktas ett beslut enligt 14 §, som tillämpas endast på den avdelning dit djuren flyttas. Flyttandet ska avbrytas, om salmonellasmittan sprids till andra avdelningar på den djurhållningsplats som utgör destinationen eller vidare till andra djurhållningsplatser.

17 §

Anmälan om åtgärder för att utrota sjukdomen samt ansvar för kostnaderna för avlivandet av djuren och för förlusterna

Den aktör som är ansvarig för djurhållningsplatsen ska till kommunalveterinären göra en anmälan som avses i 24 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar om åtgärder för att utrota sjukdomen. I anmälan ska beskrivas de åtgärder som ska vidtas för att utrota sjukdomen och de åtgärder genom vilka spridning av sjukdomen förhindras medan utrotningsåtgärderna pågår. I anmälan ska även redovisas vilka prov man tänker ta på djurhållningsplatsen för att följa upp effekten av åtgärder för att utrota sjukdomen. Om det sker väsentliga ändringar i åtgärder ska ändringarna anmälas till kommunalveterinären.

Ett myndighetsbeslut som avses i 27 § i lagen om djursjukdomar om att nötkreatur och svin ska bli avlivade för att utrota salmonella får inte fattas.

18 §

Giltighetstiden för beslut för att förhindra spridning av sjukdomen

Ett beslut som avses i 23 § i lagen om djursjukdomar kan upphävas om de åtgärder som anmälts i enlighet med 17 § har vidtagits, och

1) de åtgärder som avses i 14 § 1 mom. 6 och 7 punkten har vidtagits,

2) undersökningsresultaten för de prov som myndigheten i enlighet med punkt 7 i bilaga 2 tagit av nötkreaturen och svinen på djurhållningsplatsen har varit negativa i två på varandra följande gånger,

3) undersökningsresultaten för de prov som myndigheten tagit från produktionsmiljön i enlighet med punkt 8 i bilaga 2 har varit negativa, och

4) i sådana fall där salmonella konstaterats i foder eller fodermiljöprov, undersökningsresultaten för de fodermiljöprov som myndigheten tagit av djur i enlighet med punkt 6 i bilaga 2 tagit har varit negativa.

Om resultatet av den laboratorieundersökning som beslutet baserar sig på misstänks vara felaktigt på grund av laboratoriekontamination eller någon annan grundad anledning eller om salmonella bara har konstaterats hos ett enstaka djur eller i ett enstaka prov från produktionsmiljön, fodret eller fodermiljön, räcker det dock för att upphäva beslutet att resultatet av den första undersökningen som avses i 1 mom. 2 punkten har varit negativt och att de övriga kraven som föreskrivs i 1 mom. har uppfyllts.

19 §

Konstaterande av eller misstanke om salmonella i slakterier

Med avvikelse från 14 § fattas ett beslut som avses i 23 § i lagen om djursjukdomar inte om den djurhållningsplats där salmonella misstänks eller konstateras förekomma är ett slakteri.

6 kap.

Utredning om salmonellasmittans ursprung och utbredning

20 §

Provtagning på djurhållningsplatser från och till vilka sjukdomen kan ha spridits

De undersökningar som avses i 22 § 2 mom. i lagen om djursjukdomar på sådana spårade djurhållningsplatser från och till vilka sjukdomen kan ha spridits utförs med iakttagande av kraven i 12 § 1 mom. i denna förordning.

21 §

Salmonellaprovtagning av foder

När förekomst av salmonella har konstaterats hos nötkreatur eller svin eller i produktionsmiljön eller i fodermiljön på en djurhållningsplats ska man ta prov av nötkreatur och svinfodret i syfte att utreda smittkällan, om man inte med säkerhet kan utsluta fodret som smittkälla eller om fodret inte redan annars har konstaterats vara smittkällan. Regionförvaltningsverket ska underrätta Livsmedelssäkerhetsverket, som ansvarar för ordnandet av provtagningen, om salmonellasmittan. Foderproven ska tas av silor, säckar eller andra lagringsställen för foder.

Om salmonella konstateras i de foderprov som avses i 1 mom. ska regionförvaltningsverket i samarbete med Livsmedelssäkerhetsverket utreda den eventuella salmonellakällan.

22 §

Provtagning av andra eventuella smittkällor

Vid behov ska kommunalveterinären ta prov av djurhållningsplatsens omgivning, de övriga djuren på djurhållningsplatsen, det strö som använts på djurhållningsplatsen och av andra eventuella smittkällor.

7 kap.

Information och lämnande av uppgifter

23 §

Tillsynsmyndighetens informationsskyldighet

Tillsynsmyndigheten ska informera om ett beslut enligt 23 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar för att förhindra spridning av salmonella, och om upphävandet av beslutet:

- 1) slakterier, till vilka djurhållningsplatsen levererar nötkreatur eller svin,
- 2) anläggningar, till vilka djurhållningsplatsen levererar mjölk,
- 3) aktörer som bedriver yrkesmässig semineri eller embryoöverföring på djurhållningsplatsen,
- 4) foderföretagare som levererar foder till djurhållningsplatsen, och
- 5) lantbruksavbytarstjänstens lokala enhet, om avbytarstjänst används på djurhållningsplatsen.

24 §

Laboratoriets skyldighet att lämna undersökningsuppgifter

Laboratoriet ska varje månad lämna uppgifter till Livsmedelssäkerhetsverket om antalet undersökningar och om undersökningsresultaten av de prov som tagits av nötkreatur och svin med tanke på salmonella. Dessutom ska laboratoriet årligen före utgången av januari därpå följande år lämna till Livsmedelssäkerhetsverket ett sammandrag, i vilket ingår uppgifter om antalet djurhållningsplatser som undersökts året innan. Uppgifterna ska grupperas enligt punkt 2 i bilaga 1.

25 §

Livsmedelssäkerhetsverkets skyldighet att lämna undersökningsuppgifter

Livsmedelssäkerhetsverket ska lämna uppgifter om salmonellaundersökningar och undersökningsresultat enligt denna förordning för den rapport som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG.

Helsingfors den 18 december 2013

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

8 kap.

Särskilda bestämmelser

26 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2014.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av salmonellasmitta hos nötkreatur och svin (432/2011).

Konsultativ tjänsteman Kajsa Hakulin

Lämnande av prov till laboratorium

1. Sändning och förvaring av prov

I fråga om förpackning och sändning av proven ska särskilt överenskommas med det laboratorium som utför undersökningen. Proven ska helst sändas till laboratoriet under provtagningsdagen. Om detta inte är möjligt ska proven förvaras avkylda innan de sänds iväg. Proven kan transporteras i omgivningens temperatur, bara man undviker att de exponeras för höga temperaturer (över 25 °C) och för solljus. I laboratoriet ska proven förvaras avkylda fram till undersökningen. Undersökningen av proven ska inledas senast 48 timmar efter att de blivit mottagna och 96 timmar från provtagningen.

2. Uppgifter som ska lämnas med proven

Av de uppgifter som lämnas till laboratoriet med proven ska framkomma djurhållningsplatsens signum och om det är fråga om provtagning av en aktör som ingår i den obligatoriska hälsoövervakningen, annan provtagning av en aktör, provtagning av en myndighet som ingår i den obligatoriska hälsoövervakningen, provtagning av en myndighet vid en misstanke om djursjukdom eller provtagning i anslutning till upphävande av ett beslut för att förhindra spridning av sjukdomen.

Med prov från svin ska dessutom lämnas uppgifter om huruvida det är fråga om en djurhållningsplats som producerar rekryteringsdjur, ett suggstall, ett svinstall med integrerad produktion eller ett gödsvinsstall. Med prov från nötkreatur ska dessutom lämnas uppgifter om huruvida det är fråga om en djurhållningsplats för mjölkboskap, en djurhållningsplats för kalvuppfödning, en djurhållningsplats för mellanuppfödning, en djurhållningsplats för köttuppfödning eller en djurhållningsplats för dikor eller en djurhållningsplats av något annat slag. Om det är fråga om obligatorisk hälsoövervakning av nötkreatur, ska uppgifter även lämnas om huruvida det är fråga om provtagning i anslutning till överlåtelse av obehandlad mjölk eller produktion av semintjurar.

Provtagningsmetoder

1. Allmänna krav för provtagningen

I fråga om djur i enskilda kättrar eller bås kan träckprov tas i ändtarmen eller från golvet. I fråga om djur i kättrar eller andra gruppboxar samlas nödvändigt antal träckprov in från olika ställen på golvet. Det är inte nödvändigt att säkerställa att proven kommer från olika djur. Ett träckprov ska väga minst 25 gram. Ett träckprov av ett ungt djur kan dock vara mindre, om det inte finns tillräckligt med träck.

När ett samlingsprov samlas in läggs högst 20 träckprov i samma plastpåse eller plastkärl. Vid behov tillsätts en liten mängd ljummet vatten i påsen eller kärlet. Påsens eller kärlets innehåll blandas omsorgsfullt i flera minuter. Av innehållet i påsen eller kärlet tas minst 25 gram träck, som läggs i en provburk eller provpåse som skickas till laboratoriet.

Alternativa provtagnings- och sammanslagningsmetoder kan användas, om de inte försämrar sensitiviteten hos provtagningen.

2. Träckprovtagning på en sådan djurhållningsplats för svin som producerar rekryteringsdjur

Av suggorna på djurhållningsplatsen tas ett samlingsprov per varje påbörjat 100-tal suggor, dock högst tio samlingsprov. Prov tas i första hand av digivande suggor. I ett samlingsprov sammanslås individuella träckprov från högst 20 suggor.

Om det på djurhållningsplatsen finns unga svin, tas det dessutom samlingsprov av dessa. Antalet samlingsprov ställs i relation till antalet suggor på djurhållningsplatsen så att det per varje påbörjat 100-tal suggor tas två samlingsprov upp till 500 suggor. För den del som överstiger 500 suggor tas det ett samlingsprov per 100 suggor. Det behöver dock inte tas mer än 15 samlingsprov. Samlingsproven tas i första hand av slaktsvin som väger 30–60 kg och av unga avelsdjur. Om det inte finns ett tillräckligt antal av dessa, tas samlingsprov av avvanda grisar. I ett samlingsprov sammanslås högst 20 träckprov, som samlas in i 5–15 kättrar så att det tas två träckprov per 10–15 svin.

3. Träckprov vid överlåtelse av obehandlad mjölk och vid leverans av nötkreatur för seminändamål

Av nötkreaturen på djurhållningsplatsen tas prov enligt punkt 4.2.

Om det är fråga om en djurhållningsplats som producerar semintjurar, tas det dock högst fem samlingsprov.

4. Träckprovtagning vid misstanke om salmonellasmitta på djurhållningsplats

Provtagningen ska innefatta alla delar av djurhållningsplatsen. Om salmonellasmitta av grundad anledning misstänks endast i någon del av djurhållningsplatsen, kan provtagningen dock riktas in endast på denna del. Man kan förfara på detta sätt t.ex. om endast en del av djuren på djurhållningsplatsen har matats med foder som misstänks vara salmonellasmittat. Det är

möjligt att av grundad anledning avvika från de riktade provtagningar och provmängder som beskrivs nedan i denna punkt.

4.1 Djurhållningsplatser för svin

Av digivande suggor tas det ett träckprov av vartannat djur, varefter proven sammanslås till ett samlingsprov bestående av högst 20 träckprov. Av andra suggor, gyltor och galtar tas det ett samlingsprov per varje påbörjat 100-tal djur. I ett samlingsprov sammanslås träckprov av högst 20 djur. Av avvanda grisar, slaktsvin och unga avelsdjur tas det ett träckprov per 10—15 djur. Proven sammanslås till ett samlingsprov bestående av högst 20 prov. Samlingsproven ordnas enligt avdelning och kätte så att en eventuellt salmonellapositiv avdelning eller kätte kan identifieras.

4.2 Djurhållningsplatser för nötkreatur

Djurhållningsplatser för mindre än 40 nötkreatur:

- Träckprov tas av varje djur på djurhållningsplatsen. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.

Djurhållningsplatser för 40—200 nötkreatur:

- Träckprov tas av vart och ett av de 40 djur på djurhållningsplatsen som är yngst eller som nyligen har kalvat. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Av de följande 160 djuren tas det träckprov av vartannat djur. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Om det bland kreatursbesättningen finns djur med diarré, tas de träckprov som samlas in för samlingsproven i första hand av dessa.

Djurhållningsplatser för mer än 200 nötkreatur:

- Träckprov tas av vart och ett av de 40 djur på djurhållningsplatsen som är yngst eller som nyligen har kalvat. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Av de följande 160 yngsta djuren tas det träckprov av vartannat djur. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Av de följande äldre djuren tas det träckprov av vart femte djur. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Om det bland kreatursbesättningen finns djur med diarré, tas de träckprov som samlas in för samlingsproven i första hand av dessa.

Om det på samma djurhållningsplats finns nötkreatur i flera olika avdelningar, ska det från varje avdelning tas minst ett samlingsprov av 20 djur. Om det i avdelningen finns under 20 djur, tas det för samlingsprovet ett träckprov för varje djur.

5. Provtagning av produktionsmiljön vid misstanke om salmonellasmitta på en djurhållningsplats

Produktionsmiljöproven tas av djurhållningsplatsens konstruktioner, i synnerhet av sådana väsentliga ställen där salmonellan kan få förfäste, t.ex. golvbrunnarna, golven i drivgångarna och utfodringsborden och foderträgen samt vattenkopparna och vattenhoarna. Proven ska i tillräcklig utsträckning representera de olika delarna av djurhållningsplatsen. Av djurhållningsplatsen tas sammanlagt 5—50 produktionsmiljöprov. Proven tas genom att med en fuktad svamp, tygsvabb, skumplasttärning eller motsvarande provtagningsutrustning kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Högst fem produktionsmiljöprov av samma objekt eller område kan sammanslås till ett samlingsprov.

6. Fodermiljöprovtagning

Fodermiljöproven tas genom att med en fuktad svamp, tygsvabb, skumplasttärning eller motsvarande provtagningsutrustning kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Proven förpackas individuellt. Proven sammanslås inte vid laboratorieundersökningen.

Proven tas i tillämpliga delar av följande ställen:

Fodersilor:

Av varje silo i vilken det har lagrats sådant foder som är förknippat med risk för spridning av salmonella, tas sammanlagt två fodermiljöprov av följande objekt:

- insidan av locket på en tornsilo (cyklon, inspektionslucka eller dammfilter) samt bottenkonnens öppning, ovansidan av skjutluckan eller foderspiralens ingångsställe
- väggarna och botten i en plansilo (planbottenlager).

Spannmålstorkar:

Om foder som är förknippat med risk för spridning av salmonella har lagrats eller behandlats i en spannmålstork, tas vanligen sammanlagt fyra fodermiljöprov av följande objekt:

- kanterna på spannmålstorkens tippgrop
- nedre delen av elevatorn till spannmålstorken (inspektionsluckan), elevatorgropens botten
- övre delen av elevatorn till spannmålstorken (inspektionsluckan),
- insidan av locket på en lagringssilo som använts för lagring av foder som utgör en salmonellarisk och som är belägen i torkbyggnaden eller i samband med den

Golvet i foderförråd:

- ett fodermiljöprov av olika ställen i fodersilornas och foderhanteringsutrustningens omgivning

Foderhanteringsutrustning och utfodringsanordningar på en djurhållningsplats för svin:

Sammanlagt två fodermiljöprov per anordning tas av följande objekt:

- foderblandarens/kvarnens matningstratt och cyklon/dammpåse
- ut- och insidan av locket på blötutfodringsmaskinen (rören där foderkomponenterna kommer ner)
- torrutfodringsmaskinens drag- och matarenhet (från insidan av den öppnade maskinen)
- fodervåg (övre och nedre delen)
- andra provtagningsobjekt enligt prövning (fodervagnar och foderkärror o.dyl.)

Foderhanteringsutrustning och utfodringsanordningar på en djurhållningsplats för nötkreatur:

Fullfodervagn/fullfoderblandare:

Sammanlagt två fodermiljöprov tas av följande objekt:

- den övre delen av insidan av blandningscisternen, där det finns foderdamm och ihopklumpat foder kvar
- tömningsluckor och tömningstransportörer för fodret på de ställen där det finns ihopklumpat foder

Annan utfodringsanordning (alternativ till fullfodervagn):

Vanligen tas sammanlagt två fodermiljöprov per utfodringsanordning av följande objekt:

- den övre delen av en utfodringskiosk eller en fodervagn på räls, påfyllningstratten för foder
- utfodringskioskens fodertråg eller tömningsöppningarna på en fodervagn på räls
- andra provtagningsobjekt enligt prövning (fodervagnar och foderkärror o.dyl.)

7. Träckprov för att upphäva ett beslut som fattats i syfte att förhindra spridning av sjukdomen

Proven tas första gången i det skede då djurhållningsplatsen förväntas vara sanerad från salmonellasmittan. Om salmonella inte konstateras i proven, förnyas provtagningen i regel efter 3—4 veckor. Av grundad anledning kan något annat provtagningsintervall användas som är minst två veckor långt.

Om salmonella konstateras i proven ska anmälan om åtgärder för att utrota sjukdomen ses över och behövliga åtgärder för att utrota sjukdomen vidtas innan provtagningen förnyas. Om salmonella konstateras i produktionsmiljöproven enligt punkt 8 eller i fodermiljöproven enligt punkt 6, men inte vid träckprovtagningen, ska träckprovtagningen fortsättas till dess att salmonella inte har konstaterats i träckprov som tagits vid två på varandra följande provtagningar.

7.1 Djurhållningsplatser för svin

För varje sugga, gylta och galt ska tas ett träckprov. Proven sammanslås till ett samlingsprov bestående av högst 20 prov. Av avvanda grisar, slaktsvin och unga avelsdjur ska tas två träckprov per 10—15 djur. Proven sammanslås till ett samlingsprov bestående av högst 20 prov. Samlingsproven ordnas enligt avdelning och kätte så att salmonella som eventuellt konstateras vid undersökningarna kan förknippas med rätt avdelning och kätte.

7.2 Djurhållningsplatser för nötkreatur

För varje nötkreatur tas ett träckprov. Proven sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur. Samlingsproven ordnas enligt avdelning och kätte så att salmonella som eventuellt konstateras vid undersökningarna kan förknippas med rätt avdelning och kätte.

8. Provtagning av produktionsmiljön för att upphäva beslut som fattats i syfte att förhindra spridning av sjukdomen

Produktionsmiljöproven för att upphäva ett beslut som fattats i syfte att förhindra spridning av sjukdomen tas första gången tidigast i det skede då djurhållningsplatsen förväntas vara sanerad från salmonellasmittan. Provtagningen kan enligt kommunalveterinärens prövning genomföras samtidigt med den första eller senare träckprovtagningen enligt punkt 7 eller mellan de olika träckprovtagninggångarna. Provtagningen förnyas, om salmonellabakterier konstateras vid provtagningen av produktionsmiljön eller vid träckprovtagningen.

Produktionsmiljöproven tas av djurhållningsplatsens strukturer, i synnerhet av sådana väsentliga ställen där salmonellan kan få fotfäste, t.ex. golvbrunnarna, golven i drivgångarna och utfodringsborden och foderträgen samt vattenkopporna och vattenhoarna. Proven ska i tillräcklig utsträckning representera de olika delarna av djurhållningsplatsen. Av djurhållningsplatsen tas sammanlagt 10—100 produktionsmiljöprov. Proven tas genom att med en fuktad svamp, tygsvabb, skumplasttärning eller motsvarande provtagningsutrustning kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Högst fem produktionsmiljöprov av samma objekt eller område kan sammanslås till ett samlingsprov.